

పొద్దు గూకింది. ఆకాశమంత మబ్బులు పట్టి ఉంది. చుక్కలు మచ్చుకైన కనిపిస్తలేవ్. ఊరిని రెండు ముక్కలు చేసుకుంట రోడ్డు పోతున్నది. రోడ్డుకు రెండు పక్కల రెండు చాయ్ హోటల్లు, నాలుగు కిరాణి దుకాణాలున్నయ్. జిల్లా కేంద్రానికి ఐదు కిలోమీటర్ల దూరమున్న ఆ తెలంగాణ పల్లె కొన్నేళ్లసంది పొద్దు గూకితే మందు మత్తుల జోగుతున్నది. పనులు దొరకనోళ్లు... కూలికి పోనోళ్లు పోయినోళ్లు... రిక్షా తోక్కి- సెంట్రీంగ్ పనికెళ్లి-య బస్తాలు మోసి- పొలం పనులకెళ్లి అలిసిపోయినోళ్లంతా క్వార్టర్లు చీప్ లిక్యర్ కొట్టండే నిద్రపట్టదన్నట్లు ఫీలయ్యే రోజులొచ్చినయ్. పదారేళ్ల పోరగాల్లకు గుడ మందు కొట్టడం ఫ్యాషనైపోయింది.

నువ్వు కాంగ్రెస్సే. ఇయాల గా తెలంగానోళ్లతోని తిర్గబట్టినవ్ గని...! ఐన ఏమైందిరా... మీరు నిలబెట్టిన మాలోడు గెల్లినాడ్రా...!? ఎట్ల గెలుస్తాడు... నర్సిమూరెడ్డిని ఓడిచ్చి గెలుస్తారా... నర్సిమూరెడ్డి మంచోడని నేనైప్ప... గని కాంగ్రెస్సోడు... మొదటిసంది కాంగ్రెస్సే... ఆయన్ను కాదని మీవోడు గెలుస్తాడ్రా... పోయినసారే తెలుగుదేశపోడు గెలిపె. గొల్లసైదులు సర్పంచాయె... మల్ల ఈసారి మాలోన్ని నిలబెడ్డిరి... ఓడిపోతిరి... నేనొక్కతీర్గ శెప్పిన... ఒడ్డురారి...

అయాల ఊరై ఎక్కడికక్కడ జనాలు గుంపులు గుంపులున్నరు. ఎక్కడ చూసినా మాడ్లల అంబేద్కర్ ఎట్ల ఓడిపోయిందనే చర్చే నడుస్తున్నది. నర్సింహారెడ్డి ఇంటికాడ షానా సంబరంగుంది. వస్తోళ్లు పోతోళ్లతోని గడ్ బడ్ గడ్ బడ్ గుంది.

అవన్ని సూసుకుంట రోడ్డు మీద నడుస్తుండు జాని. అప్పటికే పుల్లుగ తాగినోళ్లు ఆడాడ ఒడ్లుతున్నరు. ఎదురుపడుతున్న షానామంది జానిని సూడంగనె తప్పుకుంటున్నరు. జానికి గూడ ఇబ్బందిగున్నది. మొఖం దించుకొని దబదబ నడుస్తున్నడు. హోటల్ కాడ నరేందర్ నిలబడి పిలవనె పిల్లిండు.

'జాని! యాదయ్య ఇంటికేనా? నేన్ గుడ వస్త. చాయ్ తాగి పోదాం దా' అన్నడు.

హోటల్ దిక్కు నడిపిండు జాని. జానిగూడ చాయ్ చెప్పిండు నరేందర్. హోటల్ కాడ బయట కొందరు చాయ్ లు తాగుతున్నరుగని లోపలి అర్రల షానామంది మందు కొడ్తున్నరు. జాని కనబడంగనె సాటుకు పోతున్నరు. జాని రోడ్డుకై మల్లిండు. నగేష్ చాయ్ తెచ్చిచ్చిండు' ఇగో అన్న! అనుకుంట. చాయ్ తీసుకున్నడు జాని.

'నాకైతె మన అంబేద్ గర్ ఎట్ల ఓడిపోయిండో సమజైతలె. ఎంత నమ్మకంగ పన్నేసినం. గిట్లయితదనుకోలె... అయనా, 11 వార్డులు గెల్లి, సర్పంచ్ ఓడిపోవడం ఏంది బై?! అస్సలు సమజైతలె... ప్సే!' అన్నడు నరేందర్ మొఖమంత ఎట్లనో పెట్టి.

జాని ఏం మాట్లాడలె. ఎలక్షన్ రిజల్టు వచ్చి రెండు గంటలు దాటినా మాడ్లల అంబేద్కర్ ఓడిపోయిన షాక్ ల నుంచి ఇంకా బైటికి రాలేకపోతున్నడు జాని. ఇన్నాళ్లు పడ్డ కష్టమంత ఒట్టిదయ్యెసరికి షానా డల్లుగ ఉంది.

అంతల ఎదురంగ కాంగ్రెస్ జండా కాడ

రామకోటిని తప్పిచ్చుకొని మాదిగ లింగయ్య ఉర్కుతుండేసరికి అటు సూపు పడ్డది. సుట్టుపక్కలున్నోళ్లల్ల కొంతమంది ముసిముసిగ నవ్వుతున్నరు. లింగయ్య తప్పిచ్చుకొని ఉరికేసరికి రామకోటి మల్ల తూలుకుంట జెండా దిమ్మె ఎక్కిండు. జెండా కర్ర పట్టుకొని దాని సుట్టు తిరుక్కుంట ఎప్పటిలెక్కనె-

'అరి మాదిగ లింగా! తప్పిచ్చుపోతావ్ రా... అరె మాంవా... నువ్వు కాంగ్రెసు పార్టీనివి కావారా...? మెయ్య కాంగ్రెస్సే..

మీరు గెలవరా... నర్సిమూరెడ్డితోని యాడ పెట్టుకుంటారా అని శెప్తి...

ఇన్నారా... నర్సిమూరెడ్డి గెల్లిండు... నాకు మందు పోపిచ్చిండు... యే మాట కా మాట... మందు పోపిచ్చిండుని నేనేం ఆయన మంచోడంటన. నేనున్నదున్నట్లు మాట్లాడ్తారా... గొల్లసైదులుకన్న ముందు ఆయనె సర్పంచు. పుల్లు సంపాయిచ్చిండు... ఎహా... అందర్కెర్కె... ఇల్లు గట్టుకుండు- పొలం గొన్నడు- శెల్క గొన్నడు- టాక్టర్

గొన్నడు. గొల్లసైదులేం తక్వ దిన్నడా...
అడూ బాగనె సంపాయిచ్చిండు... నాలుగు
రూములేషిండు...

అందరు ఎవరి ముచ్చట్లల్ల ఆళ్లున్నరు.
రామకోటి మాత్రం అట్ల రామకోటి రాస్తనె
ఉన్నడు.

'పోదాం పా!' అన్నడు జాని.

'అరె తమ్మి! పైనలు ఐటెంకిస్త' అని
నరేందర్ కదిలిండు.

ఇద్దరు కల్లి యాదయ్య ఇంటిదిక్కు కదిలి
ను. రోడ్డుకి అటువక్క అంబేద్కర్ సందు.
దాని ఎదురుకి రాంగనె అటు దిక్కు
చూసిండు జాని. సందుల అంబేద్కర్ ఇంటి
ముందల ఆళ్ల అమ్మ ఎవలనో సాపిస్తున్నది.
కొడుక్కి ఓట్లెయ్యలేదని అనుమానమొచ్చి
నోల్ల మీదల్లా మన్నెత్తి పోస్తున్నదని ఇందాక
నె ఆ బజార్ల ఉండే రమేష్ చెప్పిండు.
అంబేద్కర్ ఎంత చెప్పినా వింటలేదంట.
లాబం లేదని యాదయ్యంటికోచ్చేషిండుంట
అంబేద్కర్.

యాదయ్య ఇంటి సందుకాడ రోడ్డు మీద

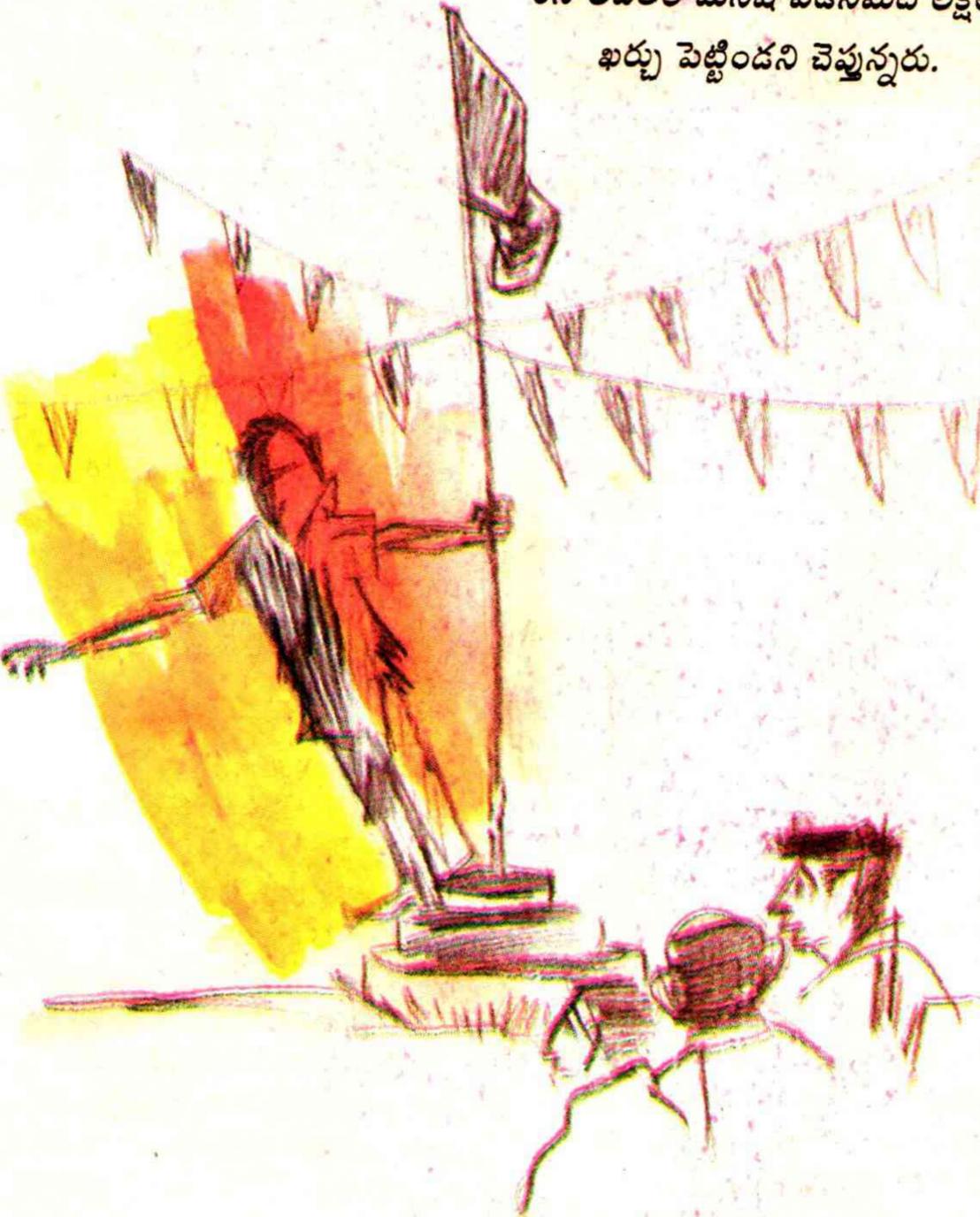
మనకె తిక్క లేస్తుంటె ఆమెకెట్లుండాలె...'
అన్నడు నరేందర్.

ఐదుగురు కలిసి గల్లిలకు మల్లిను.

యాదయ్య ఇంటికా అప్పట్కె అందరు
జమ గూడిను.

'ఎంది, ఇంతసేపు జేస్తిరి?' అరిపినట్టె
అడిగిండు గొల్లోల్ల బిక్షం.

**అంబేద్కర్ను నిలబెట్టడంల నా బల
వంతమె ఎక్కువుండె. అంబేద్కర్కు
మంచి పేరున్నది. డిగ్రీ చదివిండు.
మాలోల్ల నుంచి ఊర్ల ఇంతదాన్క
ఒక్కరన్న సర్పంచు కాలేదు అన్నదాం
తోని మనమంత ఇట్ల అనుకున్నం.
అందరం కష్టపడ్డం. నాకైతె ఎవరిమీ
ద అనుమానం లేదు. కని ఓడిపోయ్
నం. తొమ్మిదోట్లై కదా అని బాదేస్తది.
కని అవతలి మనిషి ఏడెనిమిది లక్షలు
ఖర్చు పెట్టిండని చెప్పున్నరు.**

గొండ్లోల్ల రవి, చెవుల సైదులు, మేడిశెట్టి
వెంకన్న నిలబడివున్నరు. వీళ్లిద్దరు దగ్గర్కి
పోంగనె 'ఎందా మల్లమ్మ అరుస్తనె ఉం
దా?' అన్నడు సాకలోల్ల సైదులు. 'ఆ...
కడుపు మండుతుంటె అరవకేం జేస్తది...

'ఎహె... వస్తనె ఉన్నం పారా' అ
నుకుంట బిక్షాన్ని లోపలికి నూక్కుంట
పోయిండు రవి.

లోపల మందలర్రల సాపలేషిను. సుట్టు
గోడకానుకొని అందరు కూసొనున్నరు.

పెరోల్ల శ్రీను మాట్లాడుతున్నట్లుంది. వీళ్ల
ను సూసి ఆగిండు. జాని అంబేద్కర్ కోసం
ఎతికిండు. కుడిపక్క గోడకు ఆనుకొని
కూసొనుండు. మొఖం పరేషాన్గుంది.
యాదయ్య వీళ్లదిక్కు సూస్కుంట 'గిటు
కూసోరి' అన్నడు. వీళ్లు పోయ్ అటు
కూసున్నరు.

శ్రీను మల్ల మరు జేసిండు- 'అందరం
షానా కష్టపడ్డం. ఇందుల ఎవర్ని అంటాన్కి
లేదు. కొద్దిల ఓడిపోయినం. 9 ఓట్లతోని ఓ
డిపోవడం సూస్తనె తెలుస్తుంది. మన
తప్పం లేదని. కని అట్లయినా ఎట్ల ఓడి
పోయినం అన్నదె సమజైతలె. సర్పంచ్
గెలవకున్నా 14 వార్డుమెంబర్లల్ల 11 మెంబ
ర్లు మన పార్టీవాళ్లు, మన పొత్తు పార్టీలోల్లై
గెలవడం నమైంది. ఉప సర్పంచు మనకె
వస్తది. ఇగ అంబేద్కర్ పరేషాన్ కాకుండ
చూసోవాలె. మనందరం బలవంతం చేస్తె
నె ఆయన నిలబడ్డడు. అందరం తలా
కొంత ఏసుకున్నదె కాకుండ అంబేద్కర్
షానా అప్పే జేసిండు. దాని గురించి గుడ
మనం ఆలోచించాలె..' శ్రీను ముగించిండు.

'ఎహె... అసలు మన పెరోల్ల రామ
చంద్రు ఇంట్ల ఓట్లు మనకు పడితె అయ్
పోయేది, అయ్ మనకు పడలె...' అన్నడు
మద్యల్నుంచి గొల్లోల్ల ఎంకటయ్య.

అంత ఓపెన్గ అట్లన్నడేందా అని అటు
చూసిండు జాని. కొద్దిగ తాగి ఉన్నడు
మనిషి. పెరోల్ల రామచంద్రు కొడుకు
దిగ్గున లేషిండు-

'ఎంద్రా... మన ఇంట్ల పడలేదంటవేం
ద్రా... నువ్ సూషినావ్రా... అసలు నీ
ఇంట్ల పడ్డయో పడలేదో లెక్కెయ్యి' అను
కుంట ఎంకటయ్య మీదికి ఉరికిండు.
అందరు రామచంద్రు కొడుకును ఆగబట్టి
ను. కొద్దిసేపు గోలగోలయ్యింది. యాదయ్య
ఇద్దర్ని పెడామడా తిట్టి ఎంకటయ్యను
మరిన్ని మాటలని అందర్ని కూకోబెట్టిండు.

ఇంకో ఇద్దరు మాట్లాడినంక తెలంగాణ
పార్టీ లీడరు మోహన్రావు మాట్లాడిండు-

'...అంబేద్కర్ను నిలబెట్టడంల నా బల
వంతమె ఎక్కువుండె. అంబేద్కర్కు మంచి
పేరున్నది. డిగ్రీ చదివిండు. మాలోల్ల
నుంచి ఊర్ల ఇంతదాన్క ఒక్కరన్న సర్పం
చు కాలేదు అన్నదాంతోని మనమంత ఇట్ల
అనుకున్నం. అందరం కష్టపడ్డం. నాకైతె
ఎవరిమీద అనుమానం లేదు. కని ఓడిపో
య్నం. తొమ్మిదోట్లై కదా అని బాదేస్తది.
కని అవతలి మనిషి ఏడెనిమిది లక్షలు
ఖర్చు పెట్టిండని చెప్పున్నరు. మరి మన
మంచితనం సూడమంటె, ఊరిని అభివృద్ధి
చేస్తమంటె అందరికందరు ఇంటరా? పైన
లు, మందు ముఖ్యమైపోయ్నయ్. తప్ప
నికాడ కొద్దో గొప్పో పైనలిస్తమి. మందు
పోయింజేకాడ మందు పోయిస్తమి. అవత
లోల్లలెక్క ఎంతంటె అంత మన శాతకాదని

ముందే అనుకున్నదే. ఐనా మనం గెలుస్తామని నమ్మకముండే. సరే, ఓడిపోయేనం. అట్లని మనల్ని మనం తక్కువ జేస్తోంది ఎవరు మాట్లాడొద్దు. ఎవరి మీదన్న అనుమానమున్నా ఇప్పుడు చేసేదేం లేదు కాబట్టి అనవసరంగా కొట్లాట పెట్టుకోవొద్దు. ఎవరు బాద పడొద్దు. అంబేద్కర్ చేసిన అప్పుల గురించి మల్ల మనం కూసున్నప్పుడు ఆలోచిద్దాం. అంబేద్కర్ ను పరేషాన్ కానిచ్చేది లేదు. మల్ల ఎప్పటికైనా మనం పన్నేద్దాం' అన్నడు.

'మనం ఎట్ల ఓడిపోయేనమో చెప్పకపోతివి?' అన్నడు మూలన కూసున్న పెద నర్సయ్య. 'నాకు మాత్రం తెలుస్తాదే? నాగ్నూడ ఎట్ల సోచాయించినా సమజైతలే. ఎట్ల జూసినా మన పార్టీ ఓట్లు మనకు పడ్డా 40, 50 ఓట్ల మెజార్టీ రావాలే. ఆ కుంట కాడి మాదిగిండ్లల్ల 18 ఓట్లుంటే వాళ్లు 20 వేలడిగినే. అప్పట్టి 10 వేలిస్తమని చెప్పినం. వాళ్లు వినలే. మనకు మాటన్న చెప్పకుంటనే పొయ్యి నర్సిమ్మారెడ్డి కాడ 18 వేలు తెచ్చుకున్నరంట... ఎంత సమ్మాయించినా నర్సిమ్మారెడ్డికి మాటిచ్చినం అనబట్టిండు ఆ ఎల్లయ్య. మిగతా నలభై ఏడు మాదిగోల్ల ఓట్లు ఒక్కటి అటు ఇటు కాకుంట మనకే పడ్డయ్...' చెప్పిండు మోహనావు.

అందరు పెదనర్సయ్య దిక్కు చూసిను. దుప్పటి ఒంటినిండ కప్పుకుంట తలకాయ ఊపిండు పెదనర్సయ్య.

'నువ్వేమనుకుంటున్నవో చెప్పరాదే... ఎట్ల ఓడిపోయేనమో మనం?' అన్నడు నరేందర్. 'నాకు అర్తం కాకనేరా అడిగింది. తప్పకుంట గెలుస్తమనే అందరంటిరి. మరి య్యాల ఓడిపోతిమి. ఎందుకోడిపోయేనమో ఎవరన్న ఏమన్న మర్తం జెప్తరేమోననే సూస్తున్న' అన్నడు పెదనర్సయ్య.

ఇంటెన్స్ దాల్చ మరుగుతున్న కమ్మని వాసన గొడున్నది. వంటలకాడ వంటలు చేసే పబ్లిక్ మాట వినబడున్నది.

అందరు అంబేద్కర్ మాట్లాడాలని అడిగినను. అంబేద్కర్ ఇంక తేరుకోలే. సుస్తుగున్నడు- 'నేను మాట్లాడేదేమున్నది. అందరు మాట్లాడిందే నాకూడ అనిపిస్తున్నది. కాకపోతే ఓడిపోతనని అస్సలు అనుకోలే. ఇయ్యాల పొద్దట్లంది గూడ అందరు సువ్ గెలుస్తవ్ కొడకా అని ముసలోల్లు గూడ అన్నరు. (అంబేద్కర్ గొంతు కొద్దిగ జీరబోయింది.) కౌంటింగ్ ఐతున్నప్పుడు గూడ ఆఖరి రౌండ్ దాక కొద్దిల్లన్న బయటపడ్తననే భరోసా ఉండే. 14 వార్డుల్ల 11 వార్డులు మనోల్లు గెలిపి నేను ఓడిపోవడం ఏందో నాకైతె సయిస్తలేదు. మాలోల్ల మన మాట వినని ఆ చంద్రయ్య ఇంట్ల తప్ప కతిమా ఓట్లన్ని పడ్డయ్. కుంట కింది మాదిగోల్లయ్ తప్ప కతిమ మాదిగోల్లయన్ని పడ్డ

బయట కిరణ్ మోటర్ బైక్ చప్పుడు వినిపించింది. రమ ఆతురతతో దబదబ పోయి తలుపులు తెరిచింది. అలసి పోయిన వాడిపోయిన కిరణ్ మెల్లగా నడుస్తూ లోపలికి వచ్చాడు. అతని కండ్లు అలసట నిద్రతో వాలిపోతున్నాయి. మనిషి సోలుతున్నాడు. మాట్లాడే స్థితిలో లేడు. పడక గది వైపు నడిచాడు.

య్. ఎటొచ్చి సూదరిండ్లల్లనే తేడా ఒచ్చింది. అంటే 7,8,9 వార్డుల్లనే మనకు కొద్దిగ తేడా ఒచ్చింది. రెడ్డోల్ల ఇండ్లల్ల మనకొస్తయ నుకున్న ఆ నాలుగిండ్ల ఓట్లు పడ్డయో లేదో తెలుస్తలేదు. ఆ నాలుగిండ్లతో పాటు ఇంకొన్ని సూదరిండ్లు ఉన్నయ్ ఆ వార్డుల...' చెప్పుకుపోతున్నడు అంబేద్కర్.

ఊరై గొల్లోల్లు, పెర్కోల్లు ఎక్కువ. మిగిలిన సూదరిండ్లల్ల తలా ఐదు పది ఇండ్లదాక సాకలోల్లు, గొండ్లొల్లు, ముతరాసోల్లు, మంగలోల్లు, అంసలోల్లు, కంసాలోల్లు ఉన్నరు. ముస్లింల ఇళ్లో ఆరు, వెలమోళ్లవి నాలుగు, రెడ్డోళ్లిండ్లు పద్దాక ఉంటయ్...

బైట పుల్లయ్య వచ్చి మాటిమాటికి ఏదో ఒకటి గట్టిగ అరుస్తుండు. మందు పుల్లయ్యింది. ఎవరో ఒకరు పొయ్ గట్టిగ మందలించి ఎల్లగొడున్నరు. నాలుగడుగు లేస్తుండు, కొద్దిసేపట్టె మల్ల ఒస్తుండు...

ఆఖరికి అందరు లేషి తలా ఇంత అన్నం తిన్నరు. ఎల్లోస్తమని చెప్పకొని బయటపడ్డరు. జాని, మాలోల్ల మల్లేశం, నరేందర్ కలిసి రోడ్డు మీదికొచ్చినను.

టైం తొమ్మిదయింది. రోడ్డంత సూమ్సా మై పోయిందప్పుడే, అక్కడక్కడ కుక్కలు మొరుగుతున్నయ్. అంబేద్కర్ వాళ్లమ్మ ఏడుస్తున్న సప్పుడు ఇనొస్తున్నది ఆళ్ల గల్లిల్లుంచి. హోటల్ కాడ ఒక గుంపు మాట్లాడుకుంట నిలబడ్డది. ఈశ్వరమ్మ ఇంటి ముందల లచ్చయ్య తాగి వర్లుతున్నడు.

రోడ్డుకి ఆ పక్క నుంచి ఒకాయన తలుకుంట పోతున్నడు. కిరాణం దుకానం అరుగుమీద నలుగురు పోరగాల్లు మాట్లాడుకుంట కూసోసున్నరు.

వీళ్లు ముగ్గురు మాట్లాడుకుంట తెలంగాణ పార్టీ దిమ్మొ కాడికొచ్చినను.

రోడ్డుకి అటుపక్క కాంగ్రెస్ దిమ్మొ. రామకోటి ఇంకా ఆ దిమ్మొసుట్టు తిరుగుతనే ఉన్నడు!

పరేశానైండు జాని- 'ఈన ఇంకా అట్లనే తిరుగుతున్నడేంది? అలిసిపోదా? అన్నంగి న్నం వద్దా?' అన్నడు.

'వో... ఆయన ఇప్పుడేడ పోతడు. తెల్లారగట్ల మూడో నాలుగో ఐతది' అన్నడు మల్లేశం.

'... నర్సిమ్మారెడ్డి ఎందుకు గెల్పిండు... ఎందుకు గెల్పిండు... కాంగిరెస్సు పార్టీ... నా పార్టీ... గెలుస్తడు... కాంగ్రెస్సు పార్టీ గెల్వదా...?' తనలో తనే చెప్పుకుంటున్నడు రామకోటి...

వీళ్లు ముగ్గుర్ని చూసి హోటల్ ముందున్న గుంపు చెదిరిపోయింది. హోటల్ ముందు ఆగినను వీళ్లు. హోటల్ మూస్తున్నడు నగేష్.

'ఏం నగేషా! ఇవాళ పుల్లు గిరాకా? మందు మిగిలిందా? ఐపోయిందా?' అడిగిండు నరేందర్.

'పొద్దట్లంది నాలుగుసార్లు పొయ్ తెచ్చిన్నన్న. అయినా సరిపోలే' అన్నడు నగేష్ ఖుషాలుగ.

'గల్ల నింపినవన్నమాట' అన్నడు మల్లేశం.

'ఏందో లేన్న... మొన్ననే పందిరి కప్పిస్తీ...'

'ఎల్లామా?' అన్నడు నరేందర్.

అంతల రామకోటి మాటలు ఊటగైనయ్- జానికి పానా ఇంట్రస్టుగుంది. అటే ఇంటున్నడు.

'...అంబేద్కర్ ఎందుకోడ్పోయిండురా... ఎందుకోడిపోయిండు...'

ఏం చెప్తడా అన్న ఆశ్చర్యంతోని ఆగి పొయినను వీళ్లు...

'... ఆ పిలగాడు ఎందుకు ఓడిపోయిండు... నేన్ శెప్తరా... నేన్ శెప్త...'

కాలు జారింది రామకోటిది... కింద ధోమన పడ్డడు. వెంటనే లేసుకుంట-

'ఏయ్! ఎవరా అది... నేన్ శెప్త అన్నగ... నేనిన్నరా... నా చెవుల్లోని నేనిన్న... ఏవన్నరా రెడ్డోళ్లిండ్లల్ల... సూదరిండ్లల్ల... ఏవన్నరో నీకు తెల్సా... 'పొద్దునేస్తే మాలోని మొఖం చూస్తమా...?!' 'పొద్దున్నే మాలోని మందలిస్తారా?' అన్నరు... నేనిన్న... మాట్లాడతనే ఉన్నడు రామకోటి. షాకై అట్లనే నిలబడిపోయినను ముగ్గురూ...!

ఆకాశంల మబ్బులు తేలిపోబట్టినయ్... చుక్కలు తేటగ కనబడబట్టినయ్...!